

A boldog szerkesztő

Könyvajánló

A *Catastrum* 2023. évi 4. számában – a folyóirat történetében először, és remélhetőleg hosszú ideig másért nem – nekrológ jelent meg Reményi József Tamás (1949–2023) olvasószerkesztőnk emlékére. Novemberben Darvasi Ferenc vele készített életútinterjújának megjelenését kívántuk ünnepelni, ehelyett a hóvégi bemutató már megemlékezéssé alakult át.

A kötetben azok az interjúk jelentek meg, amelyet a pályatárs 2018–2019-ben, majd 2023-ban készített Reményi József Tamással, aki – ha tevékenységi köröket kell a neve mellé rendelni – irodalmár, kritikus és szerkesztő volt ízig-vérig. Ő maga olyan nagy örömét lelte a szövegekkel való foglalatosságban, hogy a kötetnek eredetileg azt a címet szerette volna adni, hogy „a boldog szerkesztő”. Erről aztán hagyta magát lebeszélni, de mivel annyira jellemző volt rá ez a hozzáállás, ezért ez az ismeretetés mégis így emlékezik rá.

Az interjúsorozat igen aprólékosan tárja fel Reményi életútját, benne felmenőit, családját, a szülői házat, az iskolák jellemformálását, hogy aztán a magyar irodalom gyarapításában és fejlesztésében végzett több évtizedes – félévszázados! – tevékenységének eredményeit és kudarcait, a sors- és pályatársaival megélt irodalomtörténetet foglalja össze az olvasónak.

2017 óta, hét éven keresztül – szinte egy időben a *Századok* folyóirattal – a *Catastrum* olvasószerkesztője volt, és ezt a munkát is nagy örömmel végezte. „Regények, verseskötetek mellett történettudományi tanulmányokat szerkesztetek. Ez most a legújabb fejlemény: a *Századok* olvasószerkesztője lettem. És a *Catastrum* nevű, negyedévente megjelenő szakfolyóiraté, amely a kataszteri munkák történetével foglalkozik (ki gondolná, hogy egy ennyire speciális szakterület, irtózatosságnak, száraz adattal, mennyi érdekességet kínál egy irodalmárnak is: legutóbb például a trianoni határok földmérési munkálatainak jegyzőkönyveit böngészhettem). Noha időnként vért izzadok veled, mert a szakemberek

■ Reményi József Tamás. *Mindig volt egy szigetem*. Darvasi Ferenc életútinterjúja. Cser Kiadó, Bp., 2023. 288 oldal

jó része döbbenetesen fogalmaz. Több éve pályán lévő, agyonolvasott értelmiségi emberek, és képtelenek egy mondatot összerakni. És nemcsak a stílust kell gatyába rázni, hanem ott van a szövegapparátus, lábjegyzetek, mutatók – hát azt gyűlölöm. Előtte soha életemben nem kellett lábjegyzetekkel foglalkoznom. Pedig itt szigorúan veszik, az akadémiai szabályzat szerint, hogy hol kell pont, vessző és kurziválás.”

Reményi József Tamás olvasószerkesztői tevékenységéhez éppen azért ragaszkodtunk, mert úgy tartjuk: a magyar nyelvnek mint a gondolkodás kifejezőeszközének ápolása, értékeinek megőrzése és továbbadása a széles értelemben vett irodalom, benne a szakirodalom egyik fontos küldetése. Még a tudományos folyóiratoknak is arra kell törekedniük, hogy szerkesztőségükben helyet kapjon az olyan szakember, aki az olvasható és nagy kifejezőerővel bíró nyelv értő gondozásával emeli a kiadvány nemzeti értékét. Olvasószerkesztőnk ilyen volt, és hogy hogyan vált azzá, azt az életútinterjúból megismerhetik az olvasók.

Reisz T. Csaba